

SÖKANDE

Valida Personal Due Diligence AB, 556735-8113

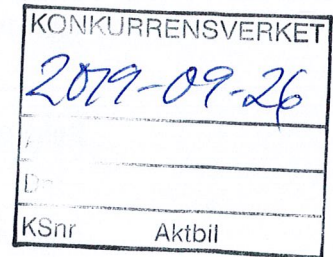
Ombud: Henrik Carlbark

MOTPART

Spelinspektionen, 202100-3310

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Spelinspektionen (Beställaren) genomför upphandling av *Tjänst för verifiering av information, dnr 19Si1799* (Upphandlingen), som ett öppet förfarande enligt LOU. Tilldelningsbeslut har meddelats den 14 augusti 2019 av vilket det framgår att Bureau van Dijk Electronic Publishing AB tilldelats kontraktet. Valida Personal Due Diligence AB (Bolaget) har inte lämnat anbud i Upphandlingen.

Bolaget ansöker om överprövning av Upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna om att Upphandlingen ska göras om.

Beställaren motsätter sig bifall till ansökan.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS HAR ANFÖRT

Bolaget

Bolaget anser inte att Beställaren har genomfört Upphandlingen på ett öppet och likabehandlande sätt. Tillgången till upphandlingsdokumentet, *Frågor och svar* samt tilldelningsbeslut har inte kommunicerats på ett sådant sätt som ska göras i enlighet med det valda förfarandet och i enlighet med 4 kapitlet LOU och inte heller via en plattform som är allmänt tillgängligt. Bolaget anser inte att Beställaren har ansträngt sig tillräckligt i upphandlingsdokumentet för att upplysa och skapa förutsättningar som skulle göra det möjligt för Bolaget som anbudsgivare att delta i Upphandlingen. Bolaget har inte kunnat bedöma Upphandlingens art och omfattning och har därmed inte kunnat göra en bedömning om vilka typer av tjänster som är "godtagbara" om inte kraven i anbudet uppfylls.

Bolaget ifrågasätter vidare att de krav som ställts i Upphandlingen är i enlighet med proportionalitetsprincipen då den tjänst som upphandlats inte finns att tillgå på marknaden såvitt Bolaget känner till. Bolagets erfarenhet är att de källor, i ett flertal länder där spelbolag ofta är registrerade, som för register över den information som Beställaren efterfrågar inte är elektrifierade. Det krävs andra former av inhämtning för att ta del av informationen. Bolaget vill här hänvisa till utdrag ur den vinnande anbudsgivarens system där två spelbolag har granskats och där i Upphandlingen kravställd information inte framgår.

Beställaren

För att kunna göra en bedömning av om licenssökande företag uppfyller de krav som finns i spellagen har Beställaren genomfört upphandling avseende en tjänst för verifiering av uppgifter om licenssökandens koncernstruktur,

bolagsinformation och ägarbild. Beställaren bestrider att Upphandlingen inte skulle ha skett på ett öppet och likvärdigt sätt. Upphandlingsdokumentet har annonserats i TED, den databas där offentliga upphandlingar i EU publiceras, vilket är i enlighet med vad som anges i 2 § upphandlingsförordningen (2016:1162). Samtliga frågor och svar har publicerats på Beställarens hemsida, vilket framgår av Upphandlingsdokumentet. Vad gäller tilldelningsbeslutet så har det skickats till de bolag som har lämnat anbud. Beställaren har ingen skyldighet att skicka tilldelningsbeslutet till andra leverantörer. Bolaget har dock efter begäran fått del av beslutet. Samtliga delar av Upphandlingen har därmed genomförts på ett öppet och likvärdigt sätt.

Bolaget är av uppfattningen att det inte finns något system tillgängligt på marknaden som kan täcka Beställarens behov av verifiering och att det krävs andra former av inhämtning för att ta del av informationen.

Beställaren har upphandlat en tjänst där information som ett licenssökande bolag lämnar till Beställaren ska kunna verifieras. Informationen rör bl.a. koncernstruktur, bolagsinformation och ägarbild. I det system som offereras i det vinnande anbudet finns möjligheter att göra sökningar utifrån dessa kriterier. Det kan också understrykas att det i Upphandlingsdokumentet uttryckligen anges att information i vissa fall även kan inhämtas av anbudsgivaren som därefter ger den till Beställaren.

Naturligtvis kan det finnas fall där det, på grund av t.ex. avsaknad av publik information, inte går att verifiera information som ett licenssökande bolag har lämnat till Beställaren. Detta kan dock inte jämföras med att den efterfrågade tjänsten inte finns på marknaden, utan är omständigheter som Beställaren då får förhålla sig till vid prövningen av den aktuella licensansökan.

Den vinnande anbudsgivaren har i sitt anbud bekräftat att den efterfrågade tjänsten kan tillhandahållas. En upphandlande myndighet ska som huvudregel kunna förlita sig på att uppgifter som anges i anbud är korrekta. Beställaren har inte haft anledning att ifrågasätta de lämnade uppgifterna, varför det inte funnits någon skyldighet att kontrollera den offererade tjänsten närmare. Inte heller ger de uppgifter som Bolaget nu har inkommit med Beställaren anledning att ifrågasätta det antagna anbudets kravuppfyllnad. Den tjänst som har upphandlats finns således på marknaden och det vinnande anbudet bedöms uppfylla de krav som har ställts på tjänsten i Upphandlingsdokumentet.

Det är oklart hur Bolaget menar att Upphandlingen strider mot proportionalitetsprincipen. Beställaren har i licensansökningsprocessen behov av att kunna verifiera vissa uppgifter innan beslut om licens fattas – ett behov som återspeglas i Upphandlingsdokumentet. Upphandlingsdokumentet omfattar inte några krav som kan anses vara oproportionerliga. Bolaget menar även att man inte kunnat bedöma Upphandlingens art och omfattning. Upphandlingsdokumentet uppfyller de krav på tydlighet som kan ställas. Vid upplevda otydligheter har Bolaget haft möjlighet att ställa frågor om Upphandlingsdokumentet.

Sammanfattningsvis menar Beställaren att myndigheten inte har brutit mot någon av de grundläggande principerna i LOU.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget har i målet anfört att Upphandlingen inte har skett på ett öppet och likvärdigt sätt. Rätten konstaterar att Upphandlingsdokumentet har annonserats i EU:s officiella databas TED för offentliga upphandlingar, vilket är i enlighet med vad som anges i 2 § upphandlingsförordningen (2016:1162). Frågefunktionen *Frågor och svar* har publicerats på Beställarens hemsida och tilldelningsbeslutet har skickats ut till de leverantörer som har lämnat anbud i Upphandlingen. Någon skyldighet att företa ytterligare åtgärder för att göra Upphandlingen med dess tillhörande dokument tillgängligt för potentiella anbudsgivare föreligger ej för Beställarens del.

Bolaget menar vidare att det inte varit tillåtet för Beställaren att kravställa den upphandlade tjänsten då det enligt Bolaget inte finns någon aktör som kan tillhandahålla aktuell tjänst på marknaden. Detta har enligt Bolaget inneburet att Upphandlingsunderlaget ska anses dels brista i transparens och dels vara konkurrensbegränsande. Därtill anför Bolaget att för det fall den aktuella tjänsten kan tillhandahållas av någon aktör så ska Upphandlingen anses vara riktad till denne i strid med LOU.

En upphandlande myndighet har en betydande frihet när det gäller att bestämma vad som ska upphandlas och vilka krav som ska ställas på det som

upphandlas. De krav som myndigheten uppställer får emellertid inte strida mot LOU eller de unionsrättsliga principerna som ligger till grund för lagstiftningen.

Proportionalitetsprincipen syftar till att förhindra att den upphandlande myndigheten ställer större krav på leverantören eller leveransen än vad som behövs och vad som är ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Tanken är att de uppställda kraven ska ha ett naturligt samband med, och stå i proportion till, det behov som ska täckas. Bedömningen av om ett krav är proportionerligt ska enligt praxis göras i tre steg där det inledningsvis prövas om kravet är en lämplig och effektiv åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet, därefter om kravet är nödvändigt för att det eftersträvade syftet ska uppnås (såtillvida att det inte finns mindre ingripande alternativ) och slutligen om den negativa effekten av kravet är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträvade syftet.

Beställaren har upphandlat en tjänst där information om bl.a. koncernstruktur, bolagsinformation och ägarbild som ett licenssökande företag lämnar till Beställaren ska kunna verifieras. Detta krävs för att Beställaren ska kunna genomföra sitt uppdrag att göra en bedömning av om licenssökande företag uppfyller de krav som finns i den svenska spellagen. De uppställda kraven hänvisar inte till viss leverantör eller visst varumärke och Beställaren har i målet redogjort för objektiva skäl för varför dessa krav har ställts. Den konkurrensbegränsning som kan uppstå får anses acceptabel för att uppnå syftet med Upphandlingen. Vidare har Beställaren förklarat att det i vissa fall saknas publik information om bolag och att det i dessa specifika fall får lösas med andra åtgärder. Därtill har det de facto i Upphandlingsdokumentet uttryckligen angetts att information i vissa fall får inhämtas av anbudsgivaren som därefter vidarebefordrar den till Beställaren. Bortsett från dessa undantagsfall finner förvaltningsrätten att den upphandlade tjänsten uppfyller ett

centralt behov i Beställarens verksamhet samt att de uppställda kraven framstår som lämpliga, effektiva och inte för långtgående.

Annat har inte kommit fram i målet än att en tjänst i enlighet med de i Upphandlingen uppställda kraven kan erbjudas av åtminstone en leverantör på den europeiska marknaden. Vad Bolaget anfört i målet gör, enligt rättens mening, inte sannolikt att den vinnande anbudsgivaren offererat en tjänst som inte motsvarar i Upphandlingen uppställda krav. Den vinnande anbudsgivaren har i sitt anbud bekräftat att den efterfrågade tjänsten kan tillhandahållas. Beställaren har i Upphandlingsdokumentet inte fordrat någon ytterligare bevisning på kravuppfyllelse utöver det som den vinnande anbudsgivaren presterat och att uppställa ett mer långtgående krav endast för viss anbudsgivare skulle innebära ett brott mot likabehandlingsprincipen. Följden av en leverantörs eventuella bristande uppfyllnad av objektiva krav vid kontraktets fullgörande är för övrigt inte en upphandlingsrättslig fråga, utan får lösas på kontraktsrättslig väg.

Slutligen har Bolaget anfört att man inte kunnat bedöma Upphandlingens art och omfattning då Upphandlingsdokumentet varit behäftat med otydlighet. Rätten finner att vad Bolaget anfört i målet inte visar att Upphandlingsdokumentets utformning står i strid med transparensprincipen.

Sammanfattningsvis utgör vad Bolaget anfört i målet inte grund för ingripande mot Upphandlingen enligt 20 kap. 6 § LOU. Ansökan ska i enlighet härmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Magnus Wickström

Rådman

Föredragande jurist: Andrea Ritzer

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

